

ZAKON
O RAČUNOVODSTVU I REVIZIJI
REPUBLIKE SRPSKE

“Službeni glasnik RS”, br. 36/09 i 52/11 (18.05.2011.)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se oblast računovodstva i revizije koja obuhvata pitanja od značaja za organizaciju i funkcionisanje sistema knjigovodstva i računovodstva, pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, formiranje i rad Savjeta za računovodstvo i reviziju Republike Srpske, reviziju finansijskih izvještaja, nadzor nad radom pravnih lica i preduzetnika koji su registrovani za pružanje usluga računovodstva i revizije, kao i sticanje zvanja, sertifikacija i licenciranje.

Član 2.

(1) Pojmovi korišćeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) računovodstvo je sistem čije funkcionisanje obezbjeđuje informacije o finansijskom položaju, uspjehnosti, tokovima gotovine, promjenama na vlastitom kapitalu i drugim finansijskim i nefinansijskim informacijama značajnim za eksterne i interne korisnike finansijskih izvještaja,
- b) knjigovodstvo je sistem koji obuhvata prikupljanje, klasifikovanje, evidentiranje i sumiranje poslovnih transakcija, te čuvanje originalne poslovne dokumentacije koja pruža dokaze o tim transakcijama,
- v) revizija finansijskih izvještaja je ispitivanje finansijskih izvještaja radi davanja mišljenja o tome da li oni objektivno i istinito, po svim materijalno značajnim pitanjima prikazuju stanje imovine, kapitala i obaveza, rezultate poslovanja, tokove gotovine i promjene na vlastitom kapitalu, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja,
- g) pravno lice je profitno ili neprofitno pravno lice sa sjedištem u Republici Srpskoj (u daljem tekstu: Republika) ili izvan njenog prostora,
- d) preduzetnik je fizičko lice registrovano za obavljanje preduzetničke djelatnosti koje svoje poslovne knjige vodi u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak ili u skladu sa ovim zakonom,
- đ) računovodstveni i revizijski standardi su standardi, uputstva, objašnjenja, smjernice i načela definisana ovim zakonom, objavljena od Komisije za računovodstvo i reviziju BiH ili drugog profesionalnog tijela koje ima saglasnost ove komisije,
- e) Savjet za računovodstvo i reviziju Republike je tijelo formirano u skladu sa ovim zakonom, osnovano s ciljem praćenja primjene računovodstvenih i revizijskih standarda u Republici,
- ž) certifikat je javni dokument koji izdaje profesionalno tijelo definisano ovim zakonom, a kojim se dokazuje da je lice položilo ispite i steklo odgovarajuće stručno zvanje,
- z) licenca je javni dokument koji predstavlja dozvolu za rad licu ili preduzeću kojeg, u skladu sa odredbama ovog zakona i Međunarodnih obrazovnih standarda izdaje Ministarstvo finansija Republike (u daljem tekstu:Ministarstvo) odnosno profesionalno tijelo, uz saglasnost Ministarstva,
- i) profesionalno tijelo je nevladina, dobrovoljna profesionalna asocijacija u Republici prihvaćena od Komisije za računovodstvo i reviziju BiH,
- j) ovlašćeni revizor je lice kojem je izdata licenca od Ministarstva, nakon što mu je certifikat izdalo profesionalno tijelo,
- k) certifikovani računovođa je lice koje posjeduje certifikat izdat od profesionalnog tijela u skladu sa ovim zakonom,
- l) certifikovani računovodstveni tehničar je lice koje posjeduje certifikat izdat od profesionalnog tijela u skladu sa ovim zakonom,
- lj) APIF je Agencija za posredničke, informatičke i finansijske usluge a. d. Banja Luka,
- m) Registar finansijskih izvještaja je centralni izvor informacija o poslovanju i bonitetu pravnih lica u Republici, uspostavljen u skladu sa Zakonom o registru finansijskih izvještaja i
- n) propisi iz oblasti računovodstva i revizije koji se u smislu ovog zakona primjenjuju u Republici podrazumijevaju Međunarodne računovodstvene standarde (IAS), Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja (IFRS), Međunarodni standard finansij skog izvještavanja za male i srednje entitete (IFRS for SMEs), Međunarodne standarde revizije (ISA), Međunarodne računovodstvene standarde za javni sektor (IPSAS), Kodeks etike za profesionalne računovođe i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) i sva prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa (IFAC).

(2) Gramatička terminologija korišćenja muškog ili ženskog roda u ovom zakonu podrazumijeva uključivanje oba pola.

Član 3.

- (1) Odredbe ovog zakona primjenjuju se na sva privredna društva, uključujući društva za osiguranje, mikrokreditna društva, lizing društva, investicione fondove, društva za upravljanje investicionim fondovima, brokersko-dilerska društva, berze i banke, na druge finansijske organizacije, zadruge, druga profitna i neprofitna pravna lica sa sjedištem u Republici, kao i preduzetnike koji svoje poslovne knjige vode po sistemu dvojnog knjigovodstva, na obračunskoj osnovi.
- (2) Odredbe ovog zakona odnose se i na pravna lica i druge oblike organizovanja koje je pravno lice sa sjedištem u Republici osnovalo u inostranstvu, ako za njih propisima tih država nije utvrđena obaveza vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja finansijskih izvještaja.
- (3) Odredbe ovog zakona odnose se na organizacione dijelove pravnih lica sa sjedištem izvan Republike, ako se preko tih organizacionih jedinica ostvaruje prihod u Republici.
- (4) Odredbe ovog zakona odnose se i na korisnike prihoda budžeta Republike, budžeta opština i gradova i budžetskih fondova.
- (5) Ministar finansija (u daljem tekstu: ministar) će posebnim pravilnikom propisati pitanja od značaja za uspostavljanje sistema dvojnog knjigovodstva kod preduzetnika.

Član 4.

- (1) Pravna lica su dužna da vode poslovne knjige propisane ovim zakonom, da pripremaju i prezentuju svoje finansijske izvještaje, te da vrše reviziju finansijskih izvještaja u skladu sa ovim zakonom i drugim zakonskim i podzakonskim propisima.
- (2) Pravna lica donose opšte akte kojima se uređuju pitanja od značaja za uspostavljanje i funkcionisanje sistema knjigovodstva i računovodstva u tim pravnim licima.
- (3) Pod opštim aktima iz stava 2. ovog člana podrazumijevaju se Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama i sva druga akta kojim

uprava pravnog lica, u skladu sa zakonskim i profesionalnim pravilima, uređuje pitanja od značaja za uspostavljanje i funkcionisanje sistema knjigovodstva i računovodstva.

Član 5.

- (1) Pravna lica razvrstavaju se u zavisnosti od prosječnog broja zaposlenih, ukupnog godišnjeg prihoda i vrijednosti imovine utvrđene na dan sastavljanja finansijskih izvještaja u poslovnoj godini.
- (2) Na osnovu kriterijuma iz stava 1. ovog člana pravna lica se razvrstavaju na mala, srednja i velika pravna lica.
- (3) U mala pravna lica razvrstavaju se ona pravna lica koja na dan sastavljanja finansijskih izvještaja ispunjavaju najmanje dva od sljedećih kriterijuma:
 - a) da im je prosječan broj zaposlenih u godini za koju se podnosi finansijski izvještaj manji od 50,
 - b) da im prosječna vrijednost poslovne imovine na kraju poslovne godine iznosi manje od 1.000.000 KM i
 - v) da im ukupan godišnji prihod iznosi manje od 2.000.000 KM.
- (4) U srednja pravna lica razvrstavaju se ona pravna lica koja na dan sastavljanja finansijskih izvještaja ispunjavaju najmanje dva od sljedećih kriterijuma:
 - a) da im je prosječan broj zaposlenih u godini za koju se podnosi finansijski izvještaj od 50 do 250,
 - b) da im prosječna vrijednost poslovne imovine na kraju poslovne godine iznosi od 1.000.000 KM do 4.000.000 KM i
 - v) da im ukupan godišnji prihod iznosi od 2.000.000 KM do 8.000.000 KM.
- (5) U velika pravna lica razvrstavaju se pravna lica čije vrijednosti su veće od najvećih vrijednosti kod najmanje dva kriterijuma iz stava 4. ovog člana.
- (6) U srednja pravna lica razvrstavaju se i pravna lica čije vrijednosti su veće od najvećih vrijednosti kod jednog kriterijuma iz stava 4. ovog člana.
- (7) Na dan sastavljanja finansijskih izvještaja uprava pravnog lica samostalno vrši razvrstavanje u skladu sa navedenim kriterijumima i tako dobijene podatke koristi prilikom izrade finansijskih izvještaja za godinu okončanu na taj dan.
- (8) Novoosnovana pravna lica razvrstavaju se na osnovu podataka iz finansijskih izvještaja za tekuću poslovnu godinu, srazmjerno broju mjeseci poslovanja, a dobijeni podaci koriste se za tekuću i narednu (briše se) poslovnu godinu.
- (9) Prosječna vrijednost poslovne imovine izračunava se tako što se zbir neto knjigovodstvene vrijednosti poslovne imovine na početku i na kraju obračunskog perioda podijeli sa brojem dva, a prosječan broj zaposlenih tako što se ukupan zbir zaposlenih krajem svakog mjeseca, uključujući i zaposlene izvan teritorije Republike, podijeli sa brojem mjeseci u obračunskom periodu.
- (10) Obavještenje o razvrstavanju pravnog lica u kategoriju malih, srednjih ili velikih pravnih lica, izvršeno u skladu sa odredbama ovog zakona, pravno lice je dužno da dostavi APIF-u uz godišnje finansijske izvještaje.
- (11) Izuzetno od odredaba ovog zakona, banke, mikrokreditna društva, štednokreditne zadruge, osiguravajuća društva, lizing društva, društva za upravljanje investicionim fondovima, društva za upravljanje obaveznim, odnosno dobrovoljnim penzionim fondovima, berze, brokersko-dilerska društva i druge finansijske organizacije, smatraju se velikim pravnim licima.

Član 5a.

- (1) U smislu ovog zakona subjekti od javnog interesa su:
 - a) pravna lica čijim se hartijama od vrijednosti trguje ili se vrši priprema za njihovo emitiranje na organiziranom tržištu hartija od vrijednosti,
 - b) banke, mikrokreditna društva, društva za osiguranje, lizing društva, berze, brokersko-dilerska društva i druge finansijske organizacije,
 - v) javna preduzeća, definirana u skladu sa propisima kojim se uređuje poslovanje i upravljanje javnim preduzećima i
 - g) sva pravna lica od posebnog značaja za Republiku, neovisno o njihovoj pravnoj formi i obliku organizovanja.
- (2) Na prijedlog nadležnog ministarstva, odluku o utvrđivanju statusa pravnog lica od posebnog značaja za Republiku donosi Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada).
- (3) Godišnji izvještaj o transparentnosti mora potpisati lice ovlašteno za za stupanje društva za reviziju.

II ORGANIZACIJA SISTEMA KNJIGOVODSTVA I RAČUNOVODSTVA

Član 6.

- (1) U skladu sa ovim zakonom, pravno lice svojim opštim aktom:
 - a) uređuje organizaciju sistema knjigovodstva i računovodstva na način koji omogućava sveobuhvatno evidentiranje, kao i otkrivanje i sprečavanje pogrešno evidentiranih poslovnih događaja,
 - b) uređuje interne računovodstvene kontrolne postupke,
 - v) utvrđuje računovodstvene politike i računovodstvene procjene,
 - g) određuje lica koja su odgovorna za zakonitost i pravilnost nastanka poslovnih događaja, kao i sastavljanje i kontrolu knjigovodstvenih isprava o tim događajima,
 - d) uređuje kretanje knjigovodstvenih isprava i utvrđuje rokove za njihovo dostavljanje na dalju obradu i knjiženje,
 - đ) utvrđuje postupke pripreme, sastavljanja i prezentacije finansijskih izvještaja,
 - e) propisuje postupke prikupljanja, obrade i prezentacije podataka u vezi sa pripremom i sastavljanjem godišnjih izvještaja o radu, te finansijskih podataka za statističke, poreske i druge potrebe i
 - ž) uređuje i druga pitanja od značaja za uspostavljanje efikasnog sistema knjigovodstva i računovodstva u pravnom licu.
- (2) Pravno lice dužno je da organizuje prikupljanje i sastavljanje knjigovodstvenih isprava, vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje godišnjih i drugih periodičnih finansijskih izvještaja u skladu sa ovim zakonom i odgovarajućim podzakonskim propisima, poštujući pri tome usvojene računovodstvene standarde, računovodstvena načela i principe urednog knjigovodstva.
- (3) Pravno lice koje vrši obradu podataka na računaru, dužno je da koristi računovodstveni softver koji omogućava funkcionisanje sistema internih računovodstvenih kontrola i onemogućava brisanje proknjiženih poslovnih događaja.

1. Knjigovodstvene isprave

Član 7.

- (1) Knjigovodstvena isprava je pisani dokument u materijalnom ili elektronskom obliku o nastalom poslovnom događaju kojim su obuhvaćeni svi podaci neophodni za knjiženje u poslovnim knjigama, potpisan od lica koja su ovlašćena za sastavljanje i kontrolu knjigovodstvenih isprava.

- (2) Knjigovodstvene isprave se sastavljaju na mjestu i u vrijeme nastanka poslovnog događaja, osim onih isprava koje se sastavljaju u knjigovodstvu pravnog lica.
- (3) Fotokopija knjigovodstvene isprave može biti osnov za knjiženje poslovnog događaja, samo pod uslovom da je na njoj navedeno mjesto čuvanja originalne isprave, sa potpisom odgovornog lica.
- (4) Knjigovodstvena isprava primljena u elektronskom obliku smatra se vjerodostojnom pod uslovom da je potpisana na način utvrđen Zakonom o elektronskom potpisu Republike Srpske.

Član 8.

- (1) Knjigovodstvena isprava mora biti potpuna, istinita, računski tačna i uredna, sastavljena tako da omogućava potpun uvid u vjerodostojnost dokumenta.
- (2) Kontrolu knjigovodstvenih isprava ne mogu da vrše lica koja su materijalno zadužena za imovinu na koju se isprave odnose.
- (3) Lica odgovorna za sastavljanje i kontrolu knjigovodstvenih isprava svojim potpisom u pisanom ili elektronskom obliku potvrđuju da je knjigovodstvena isprava potpuna, istinita, računski tačna i da odražava suštinu poslovnog događaja na koji se odnosi.
- (4) Odgovorno lice u pravnom licu dužno je da ispravnost i potpunost knjigovodstvene isprave ovjeri svojim potpisom prije unosa podataka iz knjigovodstvene isprave u poslovne knjige.
- (5) Lica koja sastavljaju i vrše prijem knjigovodstvenih isprava dužna su da potpisanu ispravu i drugu dokumentaciju u vezi sa nastalim poslovnim događajem knjigovodstvu dostave odmah po izradi, odnosno prijemu, a najkasnije u roku od tri dana od dana kada je poslovna promjena nastala, odnosno dana kad je knjigovodstvena isprava primljena.
- (6) Lica koja vode poslovne knjige dužna su da knjigovodstvene isprave u poslovnim knjigama proknjiže narednog dana, a najkasnije u roku od osam dana od dana prijema.

Član 9.

- (1) Knjigovodstvene isprave čuvaju se u izvornom materijalnom i elektronskom obliku, u obliku elektronskog zapisa ili na mikrofilmu.
- (2) Platne liste i analitičke evidencije o platama, isprave kojima se dokazuju vlasništvo i vlasnički odnosi na nekretninama i hartijama od vrijednosti čuvaju se trajno.
- (3) Knjigovodstvene isprave na osnovu kojih su podaci uneseni u poslovne knjige čuvaju se najmanje pet godina ili duže, ako su posebnim propisima određeni duži rokovi za čuvanje pojedinih vrsta isprava.
- (4) Knjigovodstvene isprave čuvaju se u poslovnim prostorijama pravnog lica, odnosno organizacionog dijela pravnog lica ili lica kome je povjereno vođenje poslovnih knjiga.
- (5) Rok za čuvanje knjigovodstvenih isprava počinje teći po isteku posljednjeg dana obračunskog perioda na koji se odnose poslovne knjige u koje su uneseni podaci iz tih isprava.

2. Poslovne knjige

Član 10.

- (1) Poslovne knjige predstavljaju jednoobrazne evidencije o stanju i promjenama na imovini, obavezama i vlastitom kapitalu, kao i ostvarenim prihodima i nastalim rashodima.
- (2) Poslovne knjige čine: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige.
- (3) Dnevnik i glavna knjiga vode se po sistemu dvojnog knjigovodstva.
- (4) Dnevnik je poslovna knjiga u koju se poslovni događaji nastali u toku obračunskog perioda unose hronološki, prema redosljedu njihovog nastanka.
- (5) Glavna knjiga je sistematska evidencija u kojoj se prikazuju stanje i promjene na imovini, obavezama, vlastitom kapitalu, prihodima i rashodima u toku obračunskog perioda i koja predstavlja osnovu za izradu finansijskih izvještaja.
- (6) Pomoćne knjige su analitičke evidencije koje se vode za nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja i opremu, investicione nekretnine, finansijske plasmane, zalihe, potraživanja, gotovinu i gotovinske ekvivalente, obaveze, kapital i druge bilansne pozicije.
- (7) Broj i sadržaj pomoćnih knjiga, način njihovog vođenja i povezivanja sa glavnom knjigom i slično, pravno lice ili preduzetnik uređuju svojim opštim aktom u skladu sa ovim zakonom.
- (8) Dnevnik blagajne je pomoćna knjiga u kojoj se prikazuju stanje i promjene na gotovini i ekvivalentima gotovine, koja se zaključuje na kraju svakog dana u kojem je bilo promjena u blagajni, a knjigovodstvu na knjiženje dostavlja najkasnije narednog dana.

Član 11.

- (1) Poslovne knjige se otvaraju početkom poslovne – kalendarske godine ili nekog drugog utvrđenog obračunskog perioda u skladu sa ovim zakonom, na osnovu bilansa stanja i zaključnog lista u kojim je prikazano stanje sredstava i izvora sredstava na dan kad je okončan prethodni obračunski period.
- (2) Novoosnovana pravna lica svoje poslovne knjige otvaraju na osnovu bilansa osnivanja koji se sastavlja nakon popisa imovine i obaveza novoosnovanog pravnog lica, sa stanjem na dan osnivanja.
- (3) Poslovna godina jednaka je kalendarskoj godini.
- (4) U poslovne knjige podaci se unose isključivo na osnovu vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava.
- (5) Poslovne knjige se vode na način da obezbijede kontrolu i ispravnost unesenih podataka, njihovo čuvanje, mogućnost korišćenja podataka, mogućnost dobijanja uvida u promet i stanja na računima glavne knjige, te mogućnost uvida u vremenski redosljed izvršenog unosa poslovnih događaja.
- (6) Poslovne knjige se zaključuju nakon svih potrebnih knjiženja, uključujući predzaključna i zaključna knjiženja, a najkasnije do roka za predaju godišnjih finansijskih izvještaja, na dan nastanka statusnih promjena, na dan obustavljanja poslovanja i u drugim slučajevima u skladu sa zakonom.

Član 12.

- (1) Pravno lice i preduzetnik opštim aktom, u skladu sa ovim zakonom, propisuju potreban stepen školske spreme, radno iskustvo i ostale uslove za lica koje vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izvještaje.
- (2) U skladu sa ovim zakonom, vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izvještaja može biti povjereno drugom pravnom licu ili preduzetniku

registrovanim za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga, koji zapošljavaju kvalifikovana lica kojima se povjerava vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izvještaja i koji ispunjavaju i druge uslove utvrđene ovim zakonom i opštim aktom pravnog lica.

- (3) Odredbe iz stava 2. ovog člana ne odnose se na banke, društva za osiguranje, davaoce finansijskog lizinga, mikro kreditna društva, kao i na druge finansijske organizacije kojima je propisima koji uređuju njihovo poslovanje zabranjeno povjeravanje vođenja poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izvještaja drugom licu.

Član 13.

- (1) Rokovi u kojim se čuvaju poslovne knjige i finansijski izvještaji počinju da teku po isteku posljednjeg dana poslovne godine na koju se odnose.
- (2) Finansijski izvještaji i izvještaji o izvršenoj reviziji čuvaju se trajno u originalnom obliku.
- (3) Dnevnik i glavna knjiga čuvaju se najmanje deset godina.
- (4) Pomoćne knjige čuvaju se najmanje pet godina.
- (5) Dokumentaciju na osnovu koje je obavljena revizija privredna društva za reviziju čuvaju najmanje pet godina.
- (6) Poslovne knjige i finansijski izvještaji čuvaju se u originalu ili korišćenjem drugih adekvatnih sredstava arhiviranja.
- (7) Poslovne knjige i finansijski izvještaji vode se, pripremaju i čuvaju se u poslovnim prostorijama pravnog lica, organizacionog dijela pravnog lica, preduzetnika ili lica kome je povjereno vođenje poslovnih knjiga u Republici.
- (8) Ako se poslovne knjige vode u elektronskom obliku, pravno lice, odnosno organizacioni dio pravnog lica ili preduzetnik ovlašćenim kontrolnim organima moraju da obezbijede pristup centralnoj bazi podataka, radi nesmetane kontrole poslovnih knjiga

3. Kontni okvir, popis imovine i obaveza i usklađivanja poslovnih knjiga

Član 14.

- (1) Poslovne promjene knjiže se na analitičkim računima koji po svojoj sadržini i bilansnoj pripadnosti odgovaraju računima iz propisanog kontnog okvira.
- (2) Kontni okvir i sadržinu računa u kontnom okviru za sva pravna lica i preduzetnike propisuje ministar.
- (3) Detaljan kontni plan propisuje se opštim aktom pravnog lica, odnosno preduzetnika i mora biti usaglašen sa propisanim kontnim okvirom.

Član 15.

- (1) Pravno lice ili preduzetnik dužni su da na početku poslovanja kao i najmanje jednom godišnje, sa stanjem na dan kad se završava poslovna godina ili neki drugi obračunski period određen u skladu sa ovim zakonom, izvrše popis imovine i obaveza s ciljem da utvrde njihovo stvarno stanje, te da stanje u poslovnim knjigama usklade sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.
- (2) Popis imovine i obaveza vrši se na način da se utvrdi količina i vrijednost svakog pojedinačnog predmeta popisa.
- (3) Izuzetno od rokova iz stava 1. ovog člana, pravno lice i preduzetnik svojim opštim aktom mogu da predvide i druge rokove za popis.
- (4) U zavisnosti od načina obrade podataka, usklađivanje prometa glavne knjige sa prometom prikazanim u dnevniku, kao i prometa i stanja pomoćnih knjiga sa prometom i stanjem u glavnoj knjizi vrši se kontinuirano a najkasnije neposredno prije popisa imovine i obaveza, odnosno prije sastavljanja finansijskih izvještaja.
- (5) Pored popisa u rokovima iz st. 1. i 3. ovog člana, pravno lice popis i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem vrši i prilikom primopredaje dužnosti računopolagača, promjene cijena proizvoda i robe, statusnih promjena, otvaranja stečajnog postupka i postupka likvidacije kao i u drugim slučajevima predviđenim zakonom.

Član 16.

- (1) Prije sastavljanja godišnjih finansijskih izvještaja obavezno se vrši usaglašavanje međusobnih potraživanja i obaveza (konfirmacija salda), što se dokazuje odgovarajućom knjigovodstvenom ispravom.
- (2) Pravno lice obavezno je da odgovori na zahtjev ovlašćenog revizora za potvrdu stanja obaveza i potraživanja.
- (3) Pravno lice dužno je da u napomenama uz finansijske izvještaje prezentuje sva neusaglašena salda potraživanja i obaveza kao i razloge zašto usaglašavanje nije izvršeno.

III. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI, IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU I IZVJEŠTAJ O TRANSPARENTNOSTI

1. Godišnji i polugodišnji finansijski izvještaji

Član 17.

- (1) Pravno lice ili preduzetnik sastavljaju i prezentuju javnosti finansijske izvještaje za poslovnu godinu završenu 31. decembra tekuće godine sa uporednim podacima za prethodnu godinu.
- (2) Izuzetno, zavisno pravno lice čije matično pravno lice sa sjedištem u inostranstvu ima poslovnu godinu različitu od kalendarske godine, uz saglasnost ministra može da sastavlja i prezentuje finansijske izvještaje za period koji je različit od perioda iz stava 1. ovog člana.
- (3) Pravno lice kod koga nastanu statusne promjene, finansijske izvještaje sastavlja na datum statusne promjene.
- (4) Poslovne promjene nastale između dana bilansa i dana upisa u sudski registar obuhvataju se u poslovnim knjigama prethodnog pravnog lica ili novog pravnog lica, što se utvrđuje odlukom o statusnoj promjeni.
- (5) Finansijski izvještaji sastavljaju se i u slučaju otvaranja, odnosno zaključenja stečaja, odnosno postupka likvidacije pravnog lica.
- (6) Godišnje finansijske izvještaje čine:
 - a) Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda,
 - b) Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu za period,
 - v) Bilans tokova gotovine – Izvještaj o tokovima gotovine,
 - g) Izvještaj o promjenama na kapitalu i
 - d) Napomene uz finansijske izvještaje.
- (7) Izuzetno od odredaba iz stava 6. ovog člana, mala pravna lica (briše se) i preduzetnici koji vode dvojno knjigovodstvo godišnje finansijske izvještaje prezentuju kroz:

- a) Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda i
- b) Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu za period,
- (8) Uz godišnji finansijski izvještaj korisnicima finansijskih izvještaja se prezentuje i poseban izvještaj sačinjen prema zahtjevu Republičkog zavoda za statistiku.
- (9) Za finansijske izvještaje pravnog lica odgovorno je lice ovlašteno za zastupanje pravnog lica, upisano u sudski registar.
- (10) Finansijske izvještaje pravnog lica potpisuju lice ovlašteno za zastupanje pravnog lica upisano u sudski registar i stručno osposobljeno lice iz člana 12. ovog zakona (lice sa odgovarajućom licencom) koje je, u skladu sa odredbama ovog zakona i opštim aktom pravnog lica, ovlašteno da sastavlja finansijske izvještaje.

Član 18.

- (1) Pravna lica razvrstana u velika i svi subjekti od javnog interesa dužni su da sastavljaju i prezentuju polugodišnje finansijske izvještaje, tj. finansijske izvještaje pripremljene za obračunski period od 1. januara do 30. juna.
- (2) Nezavisno od kategorije u koju su razvrstana u skladu sa odredbama člana 5. ovog zakona, pravna lica čijim se hartijama od vrijednosti trguje na tržištima kapitala ili su u postupku pripreme za izlazak na ta tržišta obavezna su da sastavljaju i prezentuju polugodišnje finansijske izvještaje ako je takva obaveza predviđena propisima kojim se uređuje poslovanje hartijama od vrijednosti.
- (3) U smislu odredaba ovog člana, polugodišnji finansijski izvještaj obuhvata:
 - a) Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda,
 - b) Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu za period,
 - v) Bilans tokova gotovine – Izvještaj o tokovima gotovine,
 - g) Izvještaj o promjenama na kapitalu i
 - d) Napomene uz finansijske izvještaje, pripremljene u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja ili Međunarodnim računovodstvenim standardom 34 – Periodični finansijski izvještaji.

2. Konsolidovani finansijski izvještaji

Član 19.

- (1) Konsolidovanim finansijskim izvještajima smatraju se finansijski izvještaji pripremljeni na nivou grupe međusobno povezanih pravnih lica koja čine jednu ekonomsku cjelinu.
- (2) Ekonomsku cjelinu u izvještajnom smislu mogu da čine:
 - a) pravno lice koje ostvaruje kontrolu nad jednim ili više pravnih lica i kontrolisana pravna lica (matično i zavisna pravna lica),
 - b) pravna lica koja učestvuju u zajedničkoj kontroli nad jednim ili više pravnih lica i
 - v) pravno lice koje ostvaruje značajan uticaj nad jednim ili više pravnih lica (pridružena pravna lica).
- (3) Konsolidovane finansijske izvještaje pripremaju i prezentuju pravna lica koja, direktno ili indirektno, ostvaruju kontrolu nad jednim ili više povezanih pravnih lica, koja sa drugim pravnim licima učestvuju u zajedničkoj kontroli nad drugim pravnim licima ili koja nad drugim (pridruženim) pravnim licima ostvaruju značajan uticaj.
- (4) Izuzetno od odredaba iz stava 3. ovog člana, ako ukupna vrijednost imovine ili ukupan prihod na nivou grupe povezanih pravnih lica koja čine jednu ekonomsku cjelinu, ne računajući efekte internih transakcija između tih lica, zadovoljavaju kriterijume iz člana 5. ovog zakona na način da bi ta grupa pravnih lica trebala biti razvrstana u kategoriju malih pravnih lica, obaveza pripreme i prezentacije konsolidovanih finansijskih izvještaja na nivou grupe ne postoji. (briše se)
- (4) Pri izradi konsolidovanih finansijskih izvještaja koriste se pravila i procedure sadržane u relevantnim računovodstvenim standardima, definisanim u članu 2. ovog zakona.

Član 20.

Poslovne knjige, finansijski izvještaji i druge finansijske informacije prezentovane od strane lica na koja se odnose odredbe ovog zakona izražavaju se u novčanoj jedinici i na jezicima koji su u službenoj upotrebi u Republici.

Član 21.

- (1) Ministar propisuje sadržinu i formu finansijskih izvještaja koji se pripremaju i prezentuju u skladu sa ovim zakonom.
- (2) Preduzetnici koji se, u skladu sa ovim zakonom, opredijele da vode dvojno knjigovodstvo, svoje finansijske izvještaje pripremaju na odgovarajućim obrascima finansijskih izvještaja propisanim za pravna lica.

Član 22.

- (1) Finansijski izvještaji iz člana 21. ovog zakona obavezno se predaju u Jedinstveni registar finansijskih izvještaja (u daljem tekstu: Registar) koji se vodi kod APIF-a.
- (2) Godišnji finansijski izvještaji se u Registar predaju najkasnije do posljednjeg dana februara tekuće godine za prethodnu godinu.
- (3) Pravna lica koja u skladu sa ovim zakonom imaju obavezu da pripreme i prezentuju konsolidovane finansijske izvještaje, dužna su da te izvještaje predaju u Registar najkasnije do kraja aprila tekuće za prethodnu godinu.
- (4) Polugodišnji finansijski izvještaji se u Registar predaju najkasnije 31. jula tekuće godine.

Član 23.

- (1) APIF je obavezan da podatke iz preuzetih finansijskih izvještaja iz člana 21. ovog zakona obradi na način podesan za ocjenu imovinskog, prinosnog i finansijskog položaja pravnih lica i preduzetnika koji vode dvojno knjigovodstvo.
- (2) Podaci iz stava 1. ovog člana javni su i dostupni svim pravnim i fizičkim licima.
- (3) Čuvanje i zaštita podataka iz preuzetih finansijskih izvještaja, način prijema, kontrola i obrada finansijskih izvještaja, korišćenje podataka kao i druga pitanja od značaja za uspostavljanje i funkcionisanje Registra uređuju se Zakonom o jedinstvenom registru finansijskih izvještaja.
- (4) Podatke pripremljene u skladu sa odredbama iz stava 1. ovog člana APIF je dužan da dostavi Ministarstvu u roku od 60 dana od isteka rokova za predaju finansijskih izvještaja, definisanih u članu 22. ovog zakona.
- (5) APIF je obavezan da Ministarstvu u roku definisanom u Zakonu o jedinstvenom registru finansijskih izvještaja dostavi podatke o licima koja nisu postupila u skladu sa odredbama člana 22. ovog zakona.

3. Godišnji izvještaj o poslovanju i izvještaj o transparentnosti

Član 24.

- (1) Pravna lica obavezna su da pripremaju godišnje izvještaje o poslovanju koji daju objektivan prikaz poslovanja pravnog lica i njegov položaj, uključujući i opis glavnih rizika i neizvjesnosti sa kojima se suočava i mjera preduzetih na zaštitu životne sredine.
- (2) Godišnji izvještaj o poslovanju obavezno sadrži:
 - a) sve značajne događaje nastale u periodu od završetka poslovne godine do datuma predaje finansijskog izvještaja,
 - b) procjenu očekivanog budućeg razvoja pravnog lica,
 - v) najvažnije aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem,
 - g) informacije o otkupu vlastitih akcija i udjela,
 - d) informacije o poslovnim segmentima pravnog lica,
 - đ) korišćene finansijske instrumente ako je to značajno za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja pravnog lica,
 - e) ciljeve i politike pravnog lica u vezi sa upravljanjem finansijskim rizicima, zajedno sa politikama zaštite od rizika za svaku planiranu transakciju za koju je neophodna zaštita i
 - ž) izloženost pravnog lica cjenovnom, kreditnom, tržišnom, valutnom, riziku likvidnosti i drugim rizicima prisutnim u poslovanju pravnog lica.
- (3) Godišnji izvještaj o poslovanju velikih pravnih lica i pravnih lica čije su hartije od vrijednosti uvrštene na organizovano tržište hartija od vrijednosti mora sadržavati i prikaz primijenjenih pravila korporativnog upravljanja.
- (4) Izuzetno od odredaba iz stava 1. ovog člana, mala pravna lica nisu dužna da pripremaju godišnji izvještaj o poslovanju.
- (5) Godišnji izvještaji o poslovanju čuva se u originalnom obliku 11 godina nakon isteka poslovne godine za koju su sastavljeni.

Član 24 a.

- (1) Društvo za reviziju koje obavlja reviziju subjekta od javnog interesa utvrđenih članom 5a. ovog zakona dužno je da u roku od tri mjeseca od isteka poslovne godine objavi godišnji izvještaj o transparentnosti na svojoj internet-stranici ili da na drugi način učini dostupnim javnosti u Republici.
- (2) Godišnji izvještaj o transparentnosti mora da sadrži najmanje sljedeće elemente:
 - a) opis organizacije i strukture vlasništva društva za reviziju,
 - b) opis mreže i njenog pravnog i strukturnog uređenja, ukoliko društvo za reviziju pripada mreži,
 - v) opis upravljačke strukture društva za reviziju,
 - g) opis sistema interne kontrole društva za reviziju, te izjavu uprave društva o djelotvornosti njegovog funkcioniranja,
 - d) naznaku kada je izvršena posljednja provjera kvalitete rada,
 - đ) pregled subjekata od javnog interesa za koje je društvo provelo reviziju u toku prethodne poslovne godine,
 - e) izjavu koja se odnosi na neovisnost rada društva za reviziju, kojom se potvrđuje da je obavljena interna kontrola poštivanja zahtjeva o neovisnosti.
 - ž) izjavu o politici društva za reviziju koja je u vezi sa stalnim usavršavanjem ovlaštenih revizora,
 - z) finansijske informacije koje pokazuju značaj društva za reviziju, kao što su ukupan prihod podijeljen u naknade iz zakonom propisane revizije godišnjih i konsolidiranih finansijskih izvještaja i naknade zaračunate za ostale usluge koje nisu povezane sa revizijom i
 - i) podatke o osnovici za primanja ovlaštenih revizora koji potpisuju izvještaje od obavljenim revizijama društava od javnog interesa

IV SAVJET ZA RAČUNOVODSTVO I REVIZIJU REPUBLIKE SRPSKE

Član 25.

- (1) Ministar imenuje Savjet za računovodstvo i reviziju Republike (u daljem tekstu: Savjet).
- (2) Nadležnost i obaveze Savjeta su da:
 - a) prati proces primjene računovodstvenih i revizijskih standarda iz člana 2. ovog zakona,
 - b) daje inicijative za odgovarajuća i blagovremena rješenja radi što efikasnije primjene računovodstvenih i revizijskih standarda u Republici,
 - v) izvještava ministra o stanju u vezi sa primjenom računovodstvenih i revizijskih standarda,
 - g) prati proces primjene direktiva Evropske unije koje se odnose na oblast računovodstva i revizije i predlaže rješenja prihvatljiva za Republiku,
 - d) učestvuje u pripremi strategije, te izradi smjernica i akcionog plana za poboljšanje kvaliteta finansijskog izvještavanja u Republici,
 - đ) saraduje sa Komisijom za računovodstvo i reviziju BiH, domaćim i stranim obrazovnim ustanovama koje u svom sastavu imaju katedru za računovodstvo i reviziju, kao i sa stranim i domaćim profesionalnim asocijacijama, tijelima i organizacijama,
 - e) utvrđuje kriterijume za obrazovanje cijena revizorskih usluga i
 - ž) obavlja i druge poslove iz svoje nadležnosti, u skladu sa ovim zakonom.

Član 26.

Za svoj rad Savjet odgovara ministru.

Savjet je dužan da ministru najmanje jednom godišnje dostavi izvještaj o radu.

Član 27.

- (1) Članove Savjeta imenuje ministar iz reda zaposlenih u Ministarstvu, predstavnika profesionalnih tijela, univerzitetskih profesora i drugih lica koja svojim teoretskim i praktičnim iskustvom u predmetnoj oblasti mogu da doprinesu efikasnijem radu Savjeta.
- (2) Stručne i administrativne poslove za potrebe Savjeta obavlja Ministarstvo.
- (3) Prilikom imenovanja članova Savjeta, vodiće se računa o ravnopravnoj zastupljenosti oba pola.

V REVIZIJA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Obveznici i proces revizije finansijskih izvještaja

Član 28.

- (1) Revizija finansijskih izvještaja obavlja se u skladu sa ovim zakonom i Međunarodnim standardima revizije.
- (2) Obaveznoj reviziji podliježu finansijski izvještaji subjekata od javnog interesa, definiranih ovim zakonom.

- (3) Obaveznoj reviziji podliježu i finansijski izvještaji pravnih lica ukoliko je to propisano posebnim propisima kojim se uređuje njihovo poslovanje.
- (4) Osim subjekata iz st. 2. i 3. ovog zakona, sva ostala pravna lica mogu da odluče da se revizija njihovih finansijskih izvještaja vrši u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 29.

- (1) Reviziju finansijskih izvještaja obavljaju privredna društva koja su licencirana u skladu sa odredbama ovog zakona.
- (2) Reviziju finansijskih izvještaja obavljaju lica koja imaju profesionalno zvanje ovlašćeni revizor, koja posjeduju licencu za rad na poslovima revizije finansijskih izvještaja i koja su zaposlena u ili angažovana od privrednog društva za reviziju.
- (3) U izvještaju o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja izražava se mišljenje o tome da li finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje i rezultate poslovanja pravnog lica, te promjene na kapitalu i tokove gotovine u obračunskom periodu na koji se odnose revidirani finansijski izvještaji, kao i da li su ti izvještaji sastavljeni u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
- (4) Mišljenje ovlašćenog revizora mora biti izraženo u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i može biti pozitivno, mišljenje sa rezervom, negativno ili u formi u kojoj se revizor uzdržava od davanja mišljenja.
- (5) Privredno društvo za reviziju može da obavlja reviziju kod pravnih lica iz člana 28. ovog zakona ako u radnom odnosu na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom ima zaposlenog najmanje jednog ovlašćenog revizora sa važećom licencom.
- (6) Reviziju finansijskih izvještaja jednog pravnog lica isto privredno društvo za reviziju može da obavlja najduže pet godina uzastopno.
- (7) Izuzetno, reviziju kod istog pravnog lica privredno društvo za reviziju može da obavlja još dvije godine nakon isteka roka iz stava 6. ovog člana, ukoliko obezbijedi da reviziju izrši drugi revizor.
- (8) Privredna društva za reviziju dužna su da Ministarstvu najkasnije do 31. januara tekuće godine dostave fotokopije ugovora o reviziji zaključenih u toku prethodne godine.
- (9) Revizija finansijskih izvještaja obavlja se za svaku poslovnu godinu pojedinačno.
- (10) Nadležni organ u pravnom licu odlučuje o izboru privrednog društva za reviziju u skladu sa zakonom.
- (11) Revizija finansijskih izvještaja obavlja se na osnovu ugovora koji je zaključen između pravnog lica čiji se finansijski izvještaji revidiraju i privrednog društva za reviziju najkasnije do kraja poslovne godine za koju se pripremaju finansijski izvještaji koji su predmet revizije.
- (12) Privredno društvo za reviziju ima pravo na naknadu za obavljenju reviziju a iznos naknade se utvrđuje ugovorom o reviziji.

Privredna društva i lica ovlašćena za pružanje usluga revizije

Član 30.

- (1) Privredna društva za reviziju registruju se u skladu sa odredbama ovog zakona i zakona kojim se uređuju pitanja od značaja za osnivanje, poslovanje i prestanak poslovanja privrednih društava.
- (2) Sve oblike revizije u Republici obavljaju privredna društva i poslovne jedinice (ogranci) privrednog društva koji posjeduju licencu izdatu od Ministarstva.
- (3) Licence privrednim društvima za reviziju koja su licencirana u skladu sa odredbama odgovarajućih zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH i Brčko Distriktu izdaju se u skladu sa uslovima uzajamnog priznavanja kvalifikacija na cijelom području BiH, definisanim u Zakonu o računovodstvu i reviziji BiH.
- (4) Na zahtjev pravnog lica kod kojeg se vrši revizija, reviziju mogu obavljati i privredna društva za reviziju registrovana u inostranstvu, na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom. (briše se)

Član 31.

- (1) Većinsko pravo glasa i većinsko učešće u kapitalu u privrednom društvu za reviziju mogu imati isključivo ovlašćeni revizori ili drugo privredno društvo za reviziju u svojstvu osnivača.
- (2) Privredno društvo za reviziju može osnovati i strano privredno društvo koje se bavi revizijom, saglasno članu 34. stav 3. ovog zakona.

Član 32.

- (1) Ministarstvo vodi Registar privrednih društava za reviziju kojim su izdate dozvole za rad.
- (2) Registar privrednih društava za reviziju obavezno sadrži poslovno ime i adresu privrednog društva za reviziju, oblik organizovanja, imena osnivača i njihovo učešće u kapitalu privrednog društva za reviziju, imena lica ovlašćenih za zastupanje privrednog društva i imena stalno zaposlenih ili na drugi način angažovanih ovlašćenih revizora sa licencama.
- (3) Podaci koji se upisuju u Registar privrednih društava za reviziju su javni.

Član 33.

- (1) Ministarstvo ovlašćenim revizorima izdaje, obnavlja i oduzima dozvole za rad – licence za obavljanje poslova revizije finansijskih izvještaja.
- (2) Ministar pravilnikom propisuje uslove za izdavanje, obnavljanje i oduzimanje licenci ovlašćenim revizorima.
- (3) Ministarstvo vodi Registar ovlašćenih revizora kojim je u skladu sa zakonom izdata dozvola za rad u zvanju ovlašćenog revizora.
- (4) Registar ovlašćenih revizora obavezno sadrži ime i prezime ovlašćenog revizora, adresu prebivališta, jedinstveni matični broj, naziv tijela koje je ovlašćenom revizoru izdalo certifikat, broj i datum izdavanja licence, rok važenja licence i druge podatke od značaja za pravilnu identifikaciju ovlašćenog revizora.
- (5) Podaci koji se upisuju u Registar ovlašćenih revizora su javni.

Osnivanje privrednog društva za reviziju

Član 34.

- (1) Osnivač privrednog društva za reviziju Ministarstvu podnosi zahtjev za izdavanje dozvole za rad privrednom društvu za reviziju.
- (2) Uz zahtjev iz stava 1. ovog člana, osnivač podnosi:
 - a) odluku o osnivanju ili drugi osnivački akt,
 - b) akt o osnivanju poslovne jedinice (ogranka) privrednog društva, ako je riječ o stranom društvu za reviziju,
 - v) pravilnik ili drugi interni akt kojim je uređena metodologija za obavljanje usluga revizije,
 - g) podatke o osnivačima privrednog društva i

- d) podatke o licu ili licima koja će kod privrednog društva za reviziju zasnovati radni odnos na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom.
- (3) Ako je osnivač privrednog društva za reviziju strano pravno lice, pravno lice iz Federacije Bosne i Hercegovine ili Brčko Distrikta uz zahtjev za izdavanje dozvole za rad, pored isprava iz stava 2. ovog člana, podnosi i dokumentaciju kojom se dokazuje da je u matičnoj državi ili entitetu, odnosno Brčko Distriktu, registrovano za pružanje usluga revizije.

Član 35.

- (1) Rješenje po zahtjevu za izdavanje dozvole za rad ministar donosi u roku od 30 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva.
- (2) Rješenje iz stava 1. ovog člana konačno je u upravnom postupku, a protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Član 36.

- (1) Nakon dobijanja dozvole za rad osnivač je dužan da privredno društvo ili poslovnu jedinicu (ogranak) privrednog društva za reviziju registruje kod nadležnog registarskog suda.
- (2) Uz prijavu za upis u sudski registar osnivač privrednog društva podnosi rješenje iz člana 35. stav 1. ovog zakona.
- (3) Nakon upisa u sudski registar, osnivač je dužan da privredno društvo ili poslovnu jedinicu (ogranak) privrednog društva u roku od 30 dana upiše u Registar privrednih društava za reviziju koji se vodi kod Ministarstva.
- (4) Uz zahtjev za upis u Registar privrednih društava ili poslovne jedinice (ogranka) privrednog društva za reviziju Ministarstvu se dostavljaju:
- Rješenje o upisu privrednog društva u sudski registar,
 - dokaz o zapošljavanju ovlašćenog revizora sa važećom licencom ili više njih na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom (fotokopija ugovora o radu, radne knjižice i potvrde o prijavama za zdravstveno i penzijsko-invalidsko osiguranje) i
 - podatke o drugim revizorima angažovanim od strane privrednog društva za reviziju.
- (5) U Registar privrednih društava za reviziju, u roku od 30 dana, obavezno se prijavljuju sve promjene u podacima koji se, u skladu sa članom 32. ovog zakona, vode u Registru privrednih društava za reviziju.

Član 37.

- (1) Ministar donosi rješenje o oduzimanju dozvole za rad privrednom društvu za reviziju ako:
- obavlja oblik revizije koji nije u skladu sa odredbama ovog zakona,
 - ako mu je dozvola za obavljanje poslova revizije izdata na osnovu neistinitih podataka,
 - nije upisano u sudski registar ili Registar privrednih društava za reviziju koji se vodi kod Ministarstva,
 - ne ispunjava uslov iz člana 29. stav 5. ovog zakona,
 - usluge revizije pruža povezanom pravnom licu ili u odnosu na to pravno lice postoje neke druge smetnje definisane Kodeksom i
 - ako se na način propisan u članu 39. ovog zakona ne osigura od odgovornosti za štetu koju može da prouzrokuje izražavanjem revizorskog mišljenja.
- (2) Rješenje iz stava 1. ovog člana konačno je u upravnom postupku, a protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Sukob interesa i nespojive aktivnosti

Član 38.

- (1) Privredno društvo za reviziju i ovlašćeni revizor ne mogu obavljati reviziju po zahtjevu pravnog lica:
- u kome su vlasnici udjela ili akcija,
 - kome vode poslovne knjige ili vrše izradu finansijskih izvještaja za revidirani period ili
 - ako su na bilo koji način poslovno povezani sa pravnim licem tako da objektivno postoji sumnja u njihovu nezavisnost i nepristrasnost.
- (2) Privredno društvo za reviziju i ovlašćeni revizor ne mogu da obavljaju reviziju po zahtjevu pravnog lica kojem pružaju usluge:
- u vezi sa procjenom vrijednosti,
 - aktuarske usluge,
 - usluge vezane za funkcionisanje sistema interne kontrole i interne revizije,
 - menadžerske usluge,
 - pravne i stručne usluge koje se odnose na proces revizije,
 - savjetodavne, brokersko-dilerske ili investicione usluge i
 - druge usluge čije pružanje bi dovelo do sukoba interesa.

Član 39.

- (1) Privredno društvo za reviziju obavezno je da se osigura od rizika u pogledu odgovornosti za štetu koju može da prouzrokuje pogrešno izraženim revizorskim mišljenjem.
- (2) Za štetu koju privredno društvo za reviziju može da prouzrokuje obavljanjem revizije, minimalna suma pokrića rizika po štetnom događaju iznosi 50.000 KM.
- (3) Za štetu koju privredno društvo za reviziju može da prouzrokuje obavljanjem revizije kod banaka, lizing društava, investicionih i penzionih fondova i osiguravajućih društava minimalna suma pokrića po štetnom događaju iznosi 500.000 KM.
- (4) Ministar pravilnikom propisuje minimalne sume pokrića rizika po pojedinačnim štetnim događajima.
- (5) Privredna društva za reviziju dužna su da Ministarstvu dostave fotokopiju polise osiguranja zaključene u skladu sa odredbama ovog člana, u roku od 30 dana od dana njenog zaključivanja.

Član 40.

- (1) Privredno društvo za reviziju koje u toku obavljanja revizije ostane bez minimalno jednog zaposlenog ovlašćenog revizora na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom, dužno je da prekine dalji rad i obavijesti Ministarstvo i pravno lice kod koga obavlja reviziju o toj promjeni u roku od osam dana od dana nastale promjene.
- (2) Ako nastupi okolnost iz stava 1. ovog člana, privredno društvo za reviziju ne može da zaključuje nove ugovore o reviziji sve dok ne ispuni uslove propisane ovim zakonom.

Član 41.

Na poziv uprave pravnog lica ili na lični zahtjev ovlašćeni revizor ima pravo da prisustvuje sjednici organa upravljanja pravnog lica na kojoj se

razmatra izvještaj o izvršenoj reviziji kod tog pravnog lica.

VI NADZOR

Član 42.

- (1) Nadzor nad aktivnostima pravnih lica i preduzetnika registriranih za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga radi provjere da li se aktivnosti od značaja za organizaciju i funkcionisanje sistema knjigovodstva i računovodstva, kao i pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, obavljaju u skladu sa odredbama ovog i drugih relevantnih zakona i propisa donesenih na osnovu tih zakona vrši Ministarstvo.
- (2) Nadzor u smislu odredbe iz stava 1. ovog člana (briše se) nad aktivnostima pojedinih lica na koja se primjenjuju odredbe ovog zakona, vrše i Agencija za bankarstvo Republike, Agencija za osiguranje Republike i Komisija za hartije od vrijednosti, u okviru svojih zakonom utvrđenih nadležnosti i ovlašćenja.
- (3) Pravna lica i preduzetnici su dužni da licima ovlašćenim za nadzor na raspolaganje stave sve knjigovodstvene isprave, poslovne knjige, finansijske izvještaje i druge informacije na osnovu kojih je moguće izvršiti provjeru aktivnosti definisanih ovim članom.
- (4) Ministarstvo vrši nadzor i nad radom pravnih lica i preduzetnika registrovanih za pružanje računovodstvenih usluga. (briše se)

Član 43.

- (1) Ministarstvo vrši nadzor nad radom privrednog društva za reviziju.
- (2) Nadzor nad radom privrednog društva za reviziju Ministarstvo vrši najmanje jednom u šest godina, odnosno najmanje jednom u tri godine ukoliko je riječ o društvima za reviziju koja provode reviziju subjekata od javnog interesa.
- (3) Lice iz stava 2. ovog člana u postupku vršenja nadzora ima pravo i obavezu da u poslovnim prostorijama privrednog društva za reviziju izvrši uvid u opšte i pojedinačne akte privrednog društva, kao i evidencije i drugu dokumentaciju s ciljem utvrđivanja činjenica koje su od posebnog značaja za kvalitetno vršenje nadzora, posebno:
 - a) o osnivačima privrednog društva za reviziju,
 - b) o angažovanim licenciranim ovlašćenim revizorima u radnom odnosu na neodređeno vrijeme sa punim i skraćenim radnim vremenom, kao i broj ukupno angažovanih revizora po drugim osnovama,
 - v) da li se Ministarstvu blagovremeno dostavljaju podaci o zaključenim ugovorima o reviziji,
 - g) da li su ugovoreni poslovi osigurani od odgovornosti za štetu,
 - d) da li se u vršenju revizije primjenjuju propisi iz oblasti revizije,
 - đ) da li je privredno društvo za reviziju osiguralo internu kontrolu kvaliteta u izvršenju ugovorenih poslova revizije i
 - e) u druge podatke i evidencije od značaja za kvalitetno provođenje nadzora.
- (4) O izvršenom nadzoru lice iz stava 2. ovog člana sastavlja pisani izvještaj.
- (5) Izvještaj iz stava 4. ovog člana dostavlja se privrednom društvu za reviziju kod kojeg je izvršen nadzor i Ministarstvu.

Član 44.

- (1) Ako se u postupku nadzora nad radom privrednog društva za reviziju utvrdi da su opštim ili pojedinačnim aktom ili preduzetom radnjom povrijeđene odredbe ovog zakona, lice kojem je povjereno da izvrši nadzor ima obavezu i ovlašćenje da rješenjem naloži otklanjanje utvrđenih nedostataka i odredi rok u kome se ti nedostaci moraju otkloniti.
- (2) Protiv rješenja iz stava 1. ovog člana ministru se može izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.
- (3) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.
- (4) Ako privredno društvo za reviziju ne postupi u skladu sa nalogom i u roku utvrđenom u konačnom rješenju, ministar donosi rješenje o oduzimanju dozvole za rad privrednom društvu za reviziju.
- (5) Rješenje iz stava 4. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Član 44a.

- (1) Postupak nadzora nad radom privrednih društava za reviziju, propisan čl. 43. i 44. ovog zakona, primjenjuje se i prilikom nadzora nad radom pravnih lica i preduzetnika registriranih za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga.
- (2) Ako preduzetnik ili drugo fizičko lice registrirano za samostalno pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga ne postupi u skladu sa nalogom i u roku utvrđenim u konačnom rješenju, Ministarstvo je dužno da o tome obavijesti nadležni organ lokalne samouprave koji je navedenim licima izdao dozvolu za obavljanje samostalne djelatnosti.
- (3) U slučaju iz stava 2. ovog člana nadležni organ će donijeti rješenje o prestanku obavljanja samostalne djelatnosti.
- (4) Ako pravno lice registrirano za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga ne postupi u skladu sa nalogom i u roku utvrđenim u konačnom rješenju, Ministarstvo će protiv lica ovlaštenog za zastupanje tog privrednog društva nadležnom sudu podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

VII ZVANJA, TESTIRANJE, CERTIFIKACIJA I LICENCIRANJE

Član 45.

- (1) Profesionalno tijelo definisano ovim zakonom, u saradnji sa Komisijom za računovodstvo i reviziju BiH, sprovodi jedinstveni program za sticanje kvalifikacija i zvanja u računovodstvenoj i revizorskoj profesiji u Republici.
- (2) Profesionalno tijelo dužno je da donese propise kojim se uređuju uslovi, način i naknade za sticanje zvanja u računovodstvenoj i revizorskoj profesiji, kvalifikovanje i profesionalni razvoj računovođa i ovlašćenih revizora, kontinuirana edukacija, kontrola kvaliteta rada njegovih članova, te izdavanje sertifikata za sva zvanja u profesiji, kao i licenci za zvanja u oblasti računovodstva.
- (3) Na propise iz stava 2. ovog člana, saglasnost daje Vlada Republike Srpske (briše se) po pribavljenom mišljenju Ministarstva.

Član 46.

- (1) U računovodstvenoj i revizorskoj profesiji u Republici utvrđuju se tri zvanja i to:
 - a) certifikovani računovodstveni tehničar (u daljem tekstu: SRT),
 - b) certifikovani računovođa (u daljem tekstu: SR) i
 - v) ovlašćeni revizor (u daljem tekstu: OR).

- (2) Testiranje kandidata za zvanja iz stava 1. ovog člana, izdavanje sertifikata i licenci vrše se na sledeći način:
- testiranje kandidata za sva zvanja, na način propisan Zakonom o računovodstvu i reviziji BiH, vrši Komisija za računovodstvo i reviziju BiH,
 - izdavanje sertifikata za sva zvanja vrši profesionalno tijelo utvrđeno ovim zakonom,
 - licenciranje za SRT i SR vrši profesionalno tijelo utvrđeno ovim zakonom i
 - licenciranje ovlašćenih revizora vrši Ministarstvo, u skladu sa ovim zakonom.
- (3) Lica koja su licence dobila u Federaciji BiH i Brčko Distriktu BiH, u skladu sa važećim propisima, odgovarajuće licence u Republici mogu dobiti u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji BiH.

Član 47.

Nezakoniti su upotreba zvanja i naziva iz člana 46. ovog zakona od strane lica koja nisu certifikovana i licencirana u skladu sa ovim zakonom, kao i nuđenje ili obavljanje nezavisnih računovodstvenih ili revizijskih usluga trećim licima od lica koja nisu licencirana u skladu sa ovim zakonom i registrirana za pružanje računovodstvenih i revizorskih usluga u skladu sa zakonom.

Član 48.

- Lica koja posjeduju certifikat izdat od profesionalnih tijela izvan BiH, nakon što dostave dokaze da ispunjavaju IFAC-ove uslove edukacije u zemlji u kojoj su stekla kvalifikaciju, kao i uslove u pogledu stručne spreme, radnog iskustva i poznavanja pravne regulative i poreskog sistema u Republici i BiH, mogu podnijeti zahtjev za nostrifikaciju stečenih zvanja i kvalifikacija.
- Nostrifikaciju stečenih zvanja i kvalifikacija za lica iz stava 1. ovog člana vrši profesionalno tijelo utvrđeno ovim zakonom, na način i uz uslove koje propiše Komisija za računovodstvo i reviziju BiH.

Član 49.

- U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji BiH, svim licima kojim su certifikat i licenca izdati u drugom entitetu ili Brčko Distriktu, s tim da su entitet i Brčko Distrikt usvojili zakon i podzakonske propise kojim se obezbjeđuje identično priznavanje sertifikata i licenci izdatih u Republici na prostoru drugog entiteta i Brčko Distrikta, stečeno zvanje u profesiji se priznaje u Republici i od njega se neće zahtijevati nostrifikacija.
- Obaveza podnošenja zahtjeva za registraciju privrednih društava za reviziju, utvrđena u članu 34, stav 3. ovog zakona, odnosi se na revizore ili privredna društva za reviziju koji, u skladu sa ovim zakonom, žele da osnuju privredno društvo za reviziju u Republici.

Član 50.

Upravni i stručni nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

VIII KAZNENE ODREDBE

Član 51.

- Novčanom kaznom od 3.000 KM do 15.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:
 - ne izvrši razvrstavanje u skladu sa članom 5. ovog zakona,
 - opštim aktom ne uredi organizaciju računovodstva na način iz člana 6. ovog zakona,
 - vrši obradu podataka na računaru a ne obezbijedi da računovodstveni softver omogućava funkcionisanje sistema internih računovodstvenih kontrola (član 6),
 - ako ne sastavlja, kontroliše i ne čuva poslovne knjige i knjigovodstvene isprave saglasno odredbama ovog zakona (čl. 7, 8, 9, 10, 11. i 13),
 - opštim aktom ne odredi lice kome se povjerava vođenje poslovnih knjiga (član 12),
 - ne izvrši popis imovine i obaveza u propisanom roku (član 15),
 - ne izvrši usaglašavanje potraživanja i obaveza, ne odgovori na zahtjev ovlašćenog revizora za potvrdu o stanju potraživanja i obaveza ili u napomenama ne objavi podatke o neusaglašenim potraživanjima i obavezama (član 16),
 - ne sastavlja i ne prezentuje finansijske izvještaje (čl. 17, 18, 19, 20. i 21),
 - ne preda finansijske izvještaje u Registar finansijskih izvještaja ili ne izvrši reviziju finansijskih izvještaja (čl. 22. i 28),
 - na području Republike pruža usluge revizije bez prethodno ispunjenih ili suprotno uslovima propisanim ovim zakonom (čl. 30, 34, 38, 39. i 40),
 - u propisanom roku ne dostavi foto-kopije ugovora o reviziji zaključenih u toku prethodne godine (član 29.),
 - u propisanom roku ne prijavi promjene u podacima o privrednom društvu za reviziju, u skladu sa članom 36. ovog zakona,
 - ovlašćenom licu ne omogući nadzor ili ne otkloni nedostatke utvrđene tokom nadzora (čl. 42, 43. i 44).
- Za radnje iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 300 KM do 1.500 KM kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu.
- Novčanom kaznom od 300 KM do 1.500 KM kazniće se za prekršaj fizičko lice koje podatke dobijene iz Registra finansijskih izvještaja koristi na način koji je suprotan odredbama ovog zakona.
- Novčanom kaznom od 300 KM do 1.500 KM kazniće se za prekršaj i fizičko lice koje koristi zvanja u profesiji propisana ovim zakonom ili nudi i obavlja nezavisne računovodstvene i revizijske usluge trećim licima, a nije registrirano za pružanje tih usluga, niti certifikovano i licencirano u skladu sa odredbama ovog zakona (član 47).
- Odredbe iz stava 1. ovog člana primjenjuju se i na preduzetnike i druga fizička lica registrirana za samostalno pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga.

IX PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 52.

Licima koja su do stupanja na snagu ovog zakona stekla stručna zvanja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 67/05) stečena zvanja se priznaju.

Član 53.

Lica koja su do stupanja na snagu ovog zakona počela polaganje ispita po programu Komisije za računovodstvo i reviziju BiH, nastavljaju po tom programu polaganje ispita i sticanje zvanja, a položeni ispiti i stečena zvanja im se priznaju.

Član 54.

Privredna društva za reviziju koja su do dana stupanja na snagu ovog zakona dobila dozvolu za rad od Ministarstva dužna su da, najkasnije u roku

od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, svoj status i poslovanje usklade sa odredbama ovog zakona.

Zahtjev za izdavanje dozvole za rad privrednom društvu za reviziju koji je podnesen prije stupanja na snagu ovog zakona riješiće se u skladu sa odredbama zakona koji je važio u vrijeme njegovog podnošenja.

Član 55.

U roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona ministar će donijeti:

- a) pravilnik kojim se uređuju pitanja od značaja za uspostavljanje sistema dvojnog knjigovodstva kod preduzetnika u skladu sa odredbama ovog zakona (član 3, stav 5. ovog zakona),
- b) kontne okvire i pravilnike o njihovoj primjeni (član 14, stav 2. Zakona),
- v) pravilnike o sadržini i formi finansijskih izvještaja (član 21, stav 1. Zakona),
- g) pravilnik kojim se uređuje izdavanje, obnavljanje i oduzimanje licenci ovlašćenim revizorima (član 33, stav 2. Zakona) i
- d) pravilnik kojim se propisuju minimalne sume pokrića rizika od štetnih događaja prouzrokovanih izdavanjem pogrešnog revizorskog mišljenja (član 39. Zakona),
- d) uputstvo o primjeni Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanje za male i srednje entitete.

Član 56.

Do donošenja podzakonskih akata na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona, primjenjivaće se podzakonski akti doneseni na osnovu zakona koji prestaje da važi stupanjem na snagu ovog zakona.

Član 57.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o računovodstvu i reviziji Republike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 67/05).

Član 58.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“, a primjenjivaće se od 1. januara 2010. godine.